JOHN NEWS | EDICIÓ ESPECIAL

Models d'immigració: La determinació britànica contra l'efecte crida espanyol

Mirant el nord de la Costa Brava des de Llançà, sabent que la línia de frontera amb França és just darrera les muntanyes, podem recordar diàriament què significa ser un territori de pas, d'arribada i de cruïlla històrica. Tanmateix, el debat crític al voltant de la gestió migratòria europea no pot quedar-se en el paisatge ni en una retòrica de bones intencions. Si comparem el model d'immigració del Regne Unit amb el d'Espanya —i observem l'impacte directe i agut que aquest últim imposa a Catalunya—, la distància entre l'eficàcia estructural i la desídia administrativa es fa impossible d'ignorar.

En aquest marc, les plataformes habituals **Anchor** i **Horizon** no es poden tractar com a opcions equivalents. Mentre el Regne Unit, tot i les seves disputes polítiques internes, ha construït un marc ferm centrat en el compliment de la llei (*enforcement*), la verificació i el control, el model espanyol s'ha convertit en un mecanisme disfuncional que genera un efecte crida insostenible, deixant Catalunya en una situació de vulnerabilitat estructural extrema.

1. El model britànic: Verificació interna i control sistemàtic

El Regne Unit ha reconfigurat la seva arquitectura migratòria al voltant dels principis de responsabilitat estatal i compliment legal. Després de la seva sortida de la Unió Europea i la implementació del sistema de punts (*points-based system*), el Regne Unit ha prioritzat l'entrada ordenada i vinculada directament a les necessitats econòmiques del país.

No obstant això, l'avantatge definitori del sistema britànic no rau únicament en el control fronterer exterior; es troba en els seus **mecanismes de control intern**:

- **Eliminació del mercat laboral informal:** Al Regne Unit, obtenir una feina sense un estatus legal o un número de la Seguretat Social (*National Insurance number*) vàlid és extremadament difícil. Les inspeccions de treball, combinades amb sancions financeres i legals greus per als ocupadors incomplidors, actuen com un fre efectiu contra l'economia submergida.
- **Accés controlat a l'habitatge i als serveis:** Sota el marc de conformitat (històricament anomenat *Hostile Environment*), l'accés als lloguers residencials privats (verificacions de *Right to Rent*) i als serveis públics no d'urgència requereix una comprovació estricta de l'estatus legal.
- **Absència de vies de regularització automàtica:** El sistema britànic no atorga la residència legal pel simple fet de romandre en el territori al llarg del temps o per un registre municipal.

Això no vol dir que el model britànic no tingui debats o crítiques internes, però la seva arquitectura institucional està dissenyada per evitar que la situació d'irregularitat es transformi en un camí administratiu viable a llarg termini.

2. El marc espanyol: El frau del padró, les regularitzacions i l'efecte crida

A l'altre extrem de l'espectre es troba Espanya, el marc migratori de la qual incentiva la irregularitat a través de fidedignes escletxes institucionals.

La pedra angular de la política migratòria espanyola es basa en l'**arrelament** (social, laboral o per formació), un mecanisme que permet a qualsevol persona en situació irregular sol·licitar la legalització després de demostrar una permanència continuada (habitualment de dos a tres anys). Combinat amb la laxitud institucional, això crea una estructura d'incentius perversa:

1. **El Padró Municipal com a porta d'accés sense filtre:** La llei espanyola obliga els ajuntaments a empadronar qualsevol resident, independentment de la seva situació legal o de la legitimitat de l'habitatge. Aquesta obligació ha alimentat un mercat negre d'empadronaments fraudulents que atorga accés immediat a serveis públics sense cap mena de control d'entrada o verificació prèvia.
2. **Excessos de permanència amb visat de turista a través de grans aeroports:** Una part substancial de la immigració irregular a Espanya no arriba per via marítima, sinó a través d'aeroports internacionals com Madrid-Barajas i Barcelona-El Prat. Les persones entren amb visats de turista o exemptes de visat i romanen intencionadament en el territori en caducar el termini, iniciant el compte enrere per a la regularització per arrelament.
3. **Treball informal sense inspecció:** La manca crònica d'inspeccions de treball permet que les persones acabades d'arribar s'incorporin immediatament a l'economia submergida. Aquest mercat laboral no inspeccionat explota els treballadors alhora que finança la seva estada irregular durant els anys necessaris per complir els criteris de regularització.

3. La vulnerabilitat de Catalunya: Absorbir costos sense competències

Observar aquesta dinàmica des de Llançà posa de manifest la vulnerabilitat singular de Catalunya. La meitat del territori absorbeix una quota desproporcionada dels fluxos migratoris que entren a Espanya, però ho fa amb les mans lligades:

- **Sense eines de control de fronteres ni de fluxos:** Catalunya no té cap poder competencial per regular les entrades, gestionar visats ni determinar quotes laborals.
- **Sense eines d'expulsió ni d’aplicació de la llei:** La gestió de les fronteres i l'execució de la llei d'estrangeria són domini exclusiu del govern central espanyol.
- **Pressió asimètrica sobre els serveis públics locals:** Mentrestant, la càrrega estructural de la sanitat, l'educació pública, l'assistència social i l'habitatge recau enterament sobre l'administració catalana i els seus ajuntaments.

Aquesta asimetria estructural genera una pressió financera i operativa immensa sobre la infraestructura social catalana, mentre Madrid manté una postura permissiva a la frontera i un sistema de control intern ineficaç.

31/10/2026